

v obydlené oblasti obce, byla by námitka ta ve své všeobecnosti opět bezdůvodna, když i v takovémto případě mohou škody v obci vznikat z různých příčin jiných a podle okolností může také býti hned od počátku jasno, že příčinná souvislost mezi vzniklými škodami a hloubením šachty je naprosto vyloučena.

Č. 11.887.

**Pojištění nemocenské, invalidní a starobní:
* Tichý společník podle obchodního zákona č. 1/1863 ř. z. není spolupodnikatelem podle § 8 zák. č. 221/1924 Sb.**

(Nález ze dne 30. dubna 1935 č. 15.404/35.)

V ě c: Ondřej K. v C. proti zemskému úřadu v Praze o ručení za pojistné v sociálním pojištění.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Okr. nemoc. pojišťovna uložila st-li, jako ručiteli podle § 8 odst. 2 a § 170 odst. 1 zák. č. 221/1924 Sb. ve znění novely č. 184/1928 Sb., aby zaplatil pojistné za zaměstnance firmy »inž. Hanuš A.« v Ž., jejímž byl st-l tichým společníkem a tedy spolupodnikatelem, případně dílčím podnikatelem, jakož i příslušné úroky z prodlení a vzešlé náklady exekučního řízení. Tento výměr I. stolice potvrdila, ježto st-l podle vlastního doznání byl tichým společníkem jmenovaného podniku, do něhož vložil větší částku. I tiché společenství jest určitou formou spolupodnikání, jež činí tichého společníka podle § 8 odst. 2 cit. zák. spoluzodpovědným za plnění povinností uložených zaměstnavateli. Ježto ani § 8 ani § 170 cit. zák. nerozeznává mezi formami spolupodnikání, stíhá st-le ručební povinnost spolupodnikateli uložená.

Dalšímu odvolání podanému, pokud jde o pojistné a úroky z prodlení, ani žal. úřad nevyhověl z důvodů výměru I. stolice a k námitkám odvolání poznamenal toto: Paragraf 170 odst. 1 cit. zák. stanoví ručební povinnost spolupodnikatelů a dílčích podnikatelů, nerozeznává však mezi různými formami spolupodnikání. Zejména nelze z cit. ustanovení vyvoditi, že by za pojistné ručili jenom ti podnikatelé, kteří mají přímý vliv na vedení podniku. Úmyslem zákonodárcovým bylo zajisté postihnouti ručením každého spolupodnikatele, který má ze společného podnikání určitý zisk. Není sporu o tom, že tichý společník, jakým odvolatel v dotčeném podniku byl, má nárok na podíl ze zisku z tohoto podniku, čehož přirozený důsledek je, že musí nésti také zodpovědnost za závazky z podniku vznikající, v daném případě za pojistné za osoby v podniku zaměstnané.

Do tohoto rozhodnutí je podána pro nezákonnost stížnost k nss-u, jenž o ní uvážil toto:

Žal. úřad vychází z toho, že st-1 je v daném případě tichým společníkem ve smyslu obch. zák. Stížnost má jedinou námitku, že tichý společník nemůže býti považován za podnikatele neb spolupodnikatele; proto důvody žal. úřadu i výměru I. stolice jsou podle stížnosti ne-
správné.

Prvá stolice, jejíž důvody převzal žal. úřad, usuzuje, že cit. předpis zák. č. 221/1924 Sb. udávají definici zaměstnavatele a ukládají ručení spolupodnikateli, aniž rozeznávají mezi jednotlivými formami spolupodnikání; jednu takovou formu spolupodnikání shledává v tichém společenství. Žal. úřad pak označuje jako nerozhodné pro pojem podnikatele, má-li na vedení podniku přímý vliv, nýbrž *essentiale* pojmu spatřuje v tom, že spolupodnikatel má ze společného podnikání určitý zisk.

Právnímu názoru žal. úřadu o tichém společníku jako spolupodnikateli nelze přisvědčiti. Zák. č. 221/1924 Sb. v § 8 vymezuje pojem zaměstnavatele pro obor tohoto zák. jako osobu, na jejíž vrub jsou vykonávány činnosti uvedené v §§ 2 až 4. Z tohoto ustanovení vyplývá, že zaměstnavatelem jest tu míněna osoba, v jejímž podniku nebo hospodářství se objevují výsledky prací pojištěncových, ať už pozitivně ve formě úspěchu, ať negativně ve formě ztráty. Záleží tedy na tom, komu zaměstnanec služby nebo práce koná, resp. v čí podniku nebo hospodářství se výsledek jeho činnosti objevuje, t. j. komu úspěšná činnost jeho přichází na prospěch a koho neúspěchy a ztráty zatěžují (Boh. A 8666/30).

V odst. 2 § 8 téhož zák. nepochybně jako doplnění, příp. rozšíření pojmu zaměstnavatele pro odpovědnost zaměstnavatelů za splnění povinností podle cit. zák. uložených obsaženo je ustanovení, že tato odpovědnost stíhá i spolupodnikatele i dílčí podnikatele (akordanty). Podobně § 170 odst. 1 téhož zák. upravuje ručení za pojistné. Obsah pojmu podnikatele nebo spolupodnikatele tento zákon sám nepodává, ani jednotlivých znaků jeho nenaznačuje, předpokládá tudíž tento pojem jako známý.

Otázku podnikatelství řešil nss již pro akciovou společnost v násl. Boh. A 10.118/32, v němž, rozhoduje o otázce ručení akcionáře za pojistné příspěvky dluhované akciovou společností na Slov., vyslovil a odůvodnil právní názor, že akcionář není v poměru k akciové společnosti »spolupodnikatelem«, neboť akciová společnost jest podle §§ 147 a násl. obch. zák. (zák. čl. XXXVII:1875) samostatným subjektem práv a závazků a osobou právnickou, právně rozdílnou od fyzických osob akcionářů, kteří jsou pouhými podílíky, majícími proti společnosti jediné práva společenská, zejména věřitelská, a kteří ručí jen vyplacenými akciovými podíly (§§ 147 a 168 obch. zák.).

Stížnost se právem dovolává pro své stanovisko čl. 251 a 252 obch. zák., podle nichž majitel obchodního podniku provozuje obchody pod svou firmou, stává se vlastníkem vkladu tichého společníka, a toho, že tichý společník ručí jen svým vkladem, v konkursu pak může co do svého vkladu jen vystoupiti jako konkursní věřitel (čl. 256 a 258 obch. zák.).

Nemá tedy tichý společník obchodníka jednotlivce jiného postavení než postavení věřitele. Z toho se podává, že platným právním řádem je postavení tichého společníka proti podnikání jiného subjektu jako podnikatele, v daném případě proti majiteli obchodního podniku, vymezeno tak, že majitele podniku a tichého společníka nelze ve smyslu pojmu podnikatele a spolupodnikatele klásti sobě na roveň. Zák. č. 221/24 Sb. nemá pak ustanovení, z něhož by se dalo dovoditi, že pro obor sociálního pojištění má postavení to býti jiné, než v ostatních oborech.

Proto žal. úřad, vyvodiv pro st-le postavení spolupodnikatele již z toho, že měl jako tichý společník ze společného podnikání určitý zisk a že proto je spolupodnikatelem ve smyslu §§ 8 odst. 2, 170 odst. 1 poj. zák., právně pochybil. Povinnost nésti odpovědnost za příspěvky z podniku není, jak se žal. úřad mylně domnívá, pouhým přirozeným důsledkem nároku na podíl na zisku. Neboť cit. předpis zákonný § 8 odst. 2 resp. § 170 nepřipíná povinnost tu k faktu, že někdo má nárok na část zisku určitého podnikání, nýbrž ukládá ji spolupodnikatelům i dílčím podnikatelům a zprostředkovatelům, a žádného z nich nelze ztotožňovati s tichým společníkem, jakým v daném případě je i podle nazírání žal. úřadu st-l.

Bylo proto napadené rozhodnutí zrušiti pro nezákonnost.

Č. 11.888.

O b e c n í p o p l a t k y: * Evidenční poplatek za používání veřejného statku stožáry a sloupy částkou 50 Kč podle vzorcových pravidel vl. nař. č. 15/1928 Sb. (§ 1, I č. 6 a) neplatí se za každý stožár, sloup zvláště, nýbrž za všechny stožáry, sloupy dohromady.

(Nález ze dne 2. května 1935 č. 15.063/35.)

V ě c: Firma »H.-ská elektrárna, společnost s ručením obmezeným« v Ž., proti okresnímu úřadu v Náchodě o obecní poplatek za používání veřejného statku.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Platebním výměrem z 11. března 1932 předepsal obecní úřad v H. na základě pravidel o vybírání obecních poplatků za používání veřejného obecního statku v H., schválených na dobu od 16. ledna 1932 do 31. prosince 1937 usnesením zem. výboru v Praze z 22. prosince 1931, firmě »H.-ská elektrárna, spol. s r. o.« v Ž., pro rok 1932 ze 124 sloupů poplatek evidenční jednou pro vždy v částce 6.200 Kč a poplatek roční v částce 3.100 Kč.

Odvolání firmy, nařikající předpis poplatku evidenčního, zamítl konečně také okr. úřad v Náchodě nař. rozhodnutím — podstatně z důvodu, že úmyslem zákonodárcovým, jak patrně z ustanovení § 1, I 6 b)